

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 198)

z dnia 10 lipca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 198)

10 lipca 2013 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Rosatego (PO)**, przewodniczącego Komisji, oraz posła **Jakuba Szulca (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku (druk nr 1414):

– opinię Komisji Gospodarki o:

- 1) części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 2) części budżetowej 20 – Gospodarka,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) dotacje podmiotowe i celowe,
 - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 3) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 33, 60 i 62,
- 4) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
 - a) 100 – Górnictwo i kopalnictwo,
 - dochody,
 - b) 150 – Przetwórstwo przemysłowe,
 - dochody i wydatki,
 - dotacje celowe,
 - c) 500 – Handel,
 - dochody i wydatki,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 5) państwowym funduszu celowym – Funduszu Kredytu Technologicznego,
- 6) części budżetowej 49 – Urząd Zamówień Publicznych,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 7) części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 8) części budżetowej 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) dotacje celowe,
 - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

9) państwowych osobach prawnych:

- a) Polskim Centrum Akredytacji,
- b) Urzędzie Dozoru Technicznego,

10) agencji wykonawczych:

- a) Agencji Rezerw Materiałowych,
- b) Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,

– opinię Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki o:

1) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej,

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20,

3) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar,

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Janusz Cichoń** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Grażyna Henclewska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki wraz ze współpracownikami, **Elżbieta Karczmarczyk** wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów, **Dariusz Zielecki** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej oraz **Lech Oniszczenko** i **Andrzej Sowiński** wicedyrektorzy Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli, **Alicja Adamczak** prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Janina Popowska** prezes Głównego Urzędu Miar wraz ze współpracownikami **Piotr Litwa** prezes Wyższego Urzędu Górniczego wraz ze współpracownikami, **Jacek Bąkowski** prezes Agencji Rezerw Materiałowych wraz ze współpracownikami, **Maciej Bando** wiceprezes Urzędu Regulacji Energetyki wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Kozak** wiceprezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wraz ze współpracownikami, **Izabela Jakubowska** wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Wesołowska** dyrektor Departamentu Finansowo-Księgowego Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Ptaszyńska** główna księgowa Polskiego Centrum Akredytacji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Adam Niewęglowski** – legislator z Biura Legislacyjnego oraz **Urszula Smółkowska** – główny specjalista z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Bardzo proszę o zajmowanie miejsc. Proszę również o zakończenie udzielania wywiadów na sali posiedzeń.

Porządek dzisiejszego posiedzenia Komisji przewiduje rozpatrzenie opinii Komisji Gospodarki a także opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku (druk nr 1414) w zakresie właściwych owym Komisjom części budżetowych. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę uwag. Wobec niewniesienia uwag stwierdzam przyjęcie porządku dnia. Przechodzimy zatem do realizacji porządku dziennego.

Jak szanowni członkowie Komisji wiedzą, rozpatrujemy kolejno opinie komisji sejmowych tzw. branżowych o wykonaniu budżetu państwa w zakresie tematycznym leżącym w obrębie zainteresowania poszczególnych komisji. Posłowie członkowie Komisji Finansów Publicznych otrzymali skierowane do nas opinie komisji, opracowania Biura Analiz

Sejmowych a także informacje o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli w poszczególnych resortach.

Rozpatrywanie opinii będzie przebiegać w następujący sposób. Najpierw chciałbym poprosić przedstawicieli komisji branżowych goszczących na naszym posiedzeniu o przedstawienie opinii o wykonaniu budżetu. Następnie poproszę o zabranie głosu przedstawiciela naszej Komisji jako tzw. koreferenta. W dalszej kolejności poproszę o opinię Najwyższej Izby Kontroli. Potem będzie czas na dyskusję i pytania. Na pytania będą odpowiadać przedstawiciele centralnych organów administracji państwowych, których chciałbym powitać.

W tym momencie są wśród nas: pan minister Janusz Cichoń – sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, pani minister Grażyna Henclewska – podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki a także pan Piotr Litwa – prezes Wyższego Urzędu Górniczego, pani Izabela Jakubowska – wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych, pani Małgorzata Kozak – wiceprezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pan Jacek Bąkowski – prezes Agencji Rezerw Materiałowych. Nie wiem, czy wymieniłem wszystkich gości. Wymieniłem tych, którzy się zapisali. Jest także z nami pani prezes Urzędu Patentowego RP. Witam panią prezes. Mamy jeszcze zgłoszona panią prezes Janiną Popowską z Głównego Urzędu Miar. Panią prezes Alicję Adamczak już witałem. Witam jeszcze raz z nazwiska. Jest jeszcze z nami pan Maciej Bando, wiceprezes Urząd Regulacji Energetyki. Witam wszystkich państwa ministrów, państwa prezesów oraz wszystkie osoby towarzyszące.

Przystępujemy zatem do omówienia opinii Komisji Gospodarki na temat sprawozdania z wykonania budżetu państwa o części budżetowej 60, części budżetowej 20. Może nie będę już wymieniał numerów części budżetowych, tylko od razu oddam głos panu posłowi Antoniemu Mężydło, który jest posłem sprawozdawcą z ramienia Komisji Gospodarki. Panie pośle, bardzo proszę o przedstawienie opinii.

Poseł Antoni Mężydło (PO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, państwo ministrowie, Wysoka Komisjo!

Przedstawiając opinię Komisji Gospodarki na temat sprawozdania z wykonania budżetu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku, chciałbym zrobić to jak najbardziej składowo i nie zanudzać państwa liczbami, ale do końca to się nie uda, ponieważ jest to budżet. O pewnych liczbach trzeba powiedzieć po to, żeby przynajmniej mieć rozeznanie, jeżeli chodzi o skalę liczb, jeżeli chodzi o poszczególne budżety, wykonanie owych budżetów, po to, żeby mieć ogólną orientację.

Jeżeli chodzi o zakres przedmiotowy, który mam omówić, większość urzędów centralnych, rządowych, które były reprezentowane na posiedzeniu Komisji Gospodarki, jest też reprezentowana dzisiaj na posiedzeniu Komisji. Są przedstawiciele owych urzędów.

Jeżeli chodzi o części budżetowe dotyczące Urzędu Zamówień Publicznych, Urzędu Regulacji Energetyki, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Wyższego Urzędu Górniczego, na posiedzeniu Komisji Gospodarki części te prezentowali prezesi bądź wiceprezesi owych urzędów. Jeżeli chodzi o gospodarkę i pozostałe... Część budżetową 85 – Budżety wojewodów ogółem prezentował przedstawiciel Ministerstwa Finansów. Natomiast pozostałe części prezentowała pani minister Henclewska.

Jeżeli chodzi o część 60, powiem o najogólniejszych liczbach. Wyższy Urząd Górniczy jest to urząd regulacyjny górniczy. Zajmuje się nie tylko regulacjami rynkowymi, ale również szczególnie bezpieczeństwem oraz regulowaniem kwestii związanych z szeroko rozumianym górnictwem. Działa w oparciu o Prawo geologiczne i górnicze.

Jeżeli chodzi o dochody, w 2012 roku plan zakładał dochody w kwocie około 1600 tys. zł, natomiast wykonanie zostało zrealizowane w 67%, czyli w kwocie 1100 tys. zł. Różnica, zmniejszenie wykonania wynikała ze zmniejszenia opłat egzaminacyjnych o 53%. Wynika to z nowelizacji Prawa geologicznego i górniczego. Akurat jesteśmy w dobie, kiedy deregulujemy większość zawodów. Dotyka nas również to, że egzaminów kwalifikacyjnych jest coraz mniej. Tutaj mamy do czynienia z takim zjawiskiem. Zresztą nie tylko w ramach Komisji Gospodarki, nie tylko tutaj przy nowelizacjach ustaw redu-

kujemy liczbę egzaminów quasi korporacyjnych, ale też w innym zakresie, który dotyczy Komisji Gospodarki.

Jeżeli natomiast chodzi o wydatki, wydatki były planowane w kwocie około 54.000 tys. zł. Zostały wykonane w 99,8%. Głównie są to świadczenia na rzecz osób fizycznych. 24.000 tys. zł, ponad 24.000 tys. zł stanowiły wydatki urzędu centralnego, natomiast ponad 29.000 tys. zł stanowiły wydatki na oddziały terenowe. Wyższy Urząd Górniczy posiada dziesięć oddziałów terenowych.

Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała pozytywnie wykonanie budżetu przez Wyższy Urząd Górniczy pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Nieprawidłowości dotyczą wydatków na kwotę jednej czwartej procenta ogólnych wydatków Urzędu. Głównie dotyczą one zamówień publicznych. Przy czym pierwszy przypadek nieprawidłowości dotyczył sprawy formalnej ze względu na to, że na zamówienie w sprawie dostarczenia materiałów eksploatacyjnych do siedzib terenowych wpłynęła tylko jedna ważna oferta. Stanowi to główną część 76 tys. zł. Jest to niezgodne z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych. Drugi przypadek dotyczył robót budowlanych. Na część prac, które nie były przewidziane w zamówieniu, trzeba było wykonać dodatkowe zamówienie z wolnej ręki. Tutaj kwota wynosi około 15 tys. zł a więc też niedużo. Jednak nieprawidłowości, ze względu na to, że nie było to jedno zamówienie dodatkowe z wolnej ręki tylko dwa, dotyczą właściwie kwoty około 1 tys. zł. Też jest to niewielka kwota.

Do wystąpienia pokontrolnego było wystąpienie prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, bardzo obszerne, pokazujące, że tak naprawdę nieprawidłowości nie są do końca niezgodne z prawem. Jest to dosyć obszerne wystąpienie, odwołanie się od wystąpienia pokontrolnego.

Jeżeli chodzi o Ministerstwo Gospodarki, którego wykonanie budżetu wraz z pozostałymi punktami przedstawiała pani minister Henclewska, trzeba powiedzieć, że plan przewidywał wykonanie dochodów w kwocie 55.000 tys. zł, natomiast wykonano je w kwocie 422.000 tys. zł, a więc w 762%, prawie w 763%. Z czego to wynika? Planowane dochody Ministerstwa Gospodarki to głównie dochody z niewykorzystanych dotacji, zwrotów nieprawidłowo wykonanych dotacji, kar umownych i odsetek. Jednak największą kwotę, największą nadwyżkę w dochodach stanowiła dywidenda Jastrzębskiej Spółki Węglowej, która opiewała na kwotę prawie 350.000 tys. zł. Prawie cała nadwyżka wynikała właśnie z tego. Dochody te bardzo trudno jest planować ze względu na to, że w trakcie realizacji planu budżetowego bardzo często dochodzi do jakichś nieprawidłowości i dotacje z powrotem wracają do Ministerstwa Gospodarki.

Jeżeli chodzi o wydatki, plan przewidywał wydatki na kwotę 1.626.000 tys. zł. Po zmianach była to kwota 1.850.000 tys. zł. Przyblokowano tutaj kwotę około 50.000 tys. zł. Razem z blokadą po zmianach, po blokadzie plan przewidywał kwotę 1.800.000 tys. zł. Mówiąc z grubsza, wydatki na dotacje i subwencje stanowiły ponad 50% kwoty budżetowej, współfinansowanie projektów z udziałem środków unijnych ponad 25%, wydatki bieżące jednostek budżetowych ponad 15%. Mniejsze kwoty to wydatki majątkowe i świadczenia na rzecz osób fizycznych. To znacznie mniejsze kwoty, mają one znacznie mniejszy udział w środkach. Wykonanie ogólnie wyniosło 95,9%. Jeżeli chodzi o zgrubny podział, mniej więcej było to od 95% do 99%. Jedynie współfinansowanie projektów z udziałem środków unijnych było na poziomie 90%.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w tym zakresie pomimo drobnych nieprawidłowości w dochodach, takich jak np. zaniechanie waloryzacji czynszu za wynajmowaną powierzchnię biurową, wynajmowaną podmiotom gospodarczym.

Jeżeli chodzi o Urząd Zamówień Publicznych, trzeba tutaj podać, że dochody były planowane w budżecie w kwocie 23.000 tys. zł, wykonanie wyniosło 28.000 tys. zł, czyli 122%. Skąd biorą się owe dochody? Głównie są to wpływy z różnych opłat. Przy kwocie ponad 28.000 tys. zł, 27.900 tys. zł są to wpływy z różnych opłat. Są to wpisy i wpłaty. Jeżeli jest więcej odwołań, oczywiście – wpisów i wpłat jest więcej. Ze względu na to, że bardzo często odwołania dotyczyły przetargów, które były realizowane na poziomie europejskim a więc dotyczyły wyższych kwot, dochody są znacznie większe. Jeszcze jedna znacząca pozycja to grzywny i kary, ale w porównaniu do pierwszej kwoty sta-

nowią one znacznie mniej, ponieważ tylko około 300 tys. zł. Dochody budżetu Urzędu Zamówień Publicznych realizuje się głównie w oparciu o wpisy i wpłaty.

Jeżeli chodzi o wydatki, plan przewidywał je w kwocie 22.500 tys. zł, po zmianach w kwocie 27.900 tys. zł, zaś wykonanie wyniosło 26.000 tys. zł, czyli dziewięćdziesiąt kilka procent (około 93-95%). Jeżeli natomiast chodzi o podział wydatków, głównie są to wynagrodzenia – 72,4%, materiały i usługi bieżące poza wynagrodzeniami – 26,5%.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie, nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości w realizacji budżetu, była dobra sprawozdawczość. Wszystko zostało bardzo wysoko ocenione przez Najwyższą Izbę Kontroli, zresztą podobnie jak następne centralne organy administracji publicznej.

Przechodzimy do części 50 – Urzędu Regulacji Energetyki. Tutaj zadania realizuje prezes jako organ za pomocą Urzędu Regulacji Energetyki wraz z dziewięcioma oddziałami terenowymi. Plan dochodów w budżecie pierwotnym przewidywał kwotę 86.000 tys. zł zaś wykonanie wyniosło 97.600 tys. zł. Głównie były to wpływy z opłat za koncesje i licencje przedsiębiorstw energetycznych. Trzeba powiedzieć (zresztą Urząd Regulacji Energetyki nie omieszczał pokazać tego w swoim sprawozdaniu dla Komisji), że dochody te systematycznie rosną. Jeżeli chodzi o ten właśnie Urząd, przybywa mu również zadań. Stałym problemem jest to, żeby obsłużyć zadania budżetowe przy jak najmniejszej liczbie zatrudnionych. Wzrost jest systematyczny, prawie liniowy w górę.

Jeżeli natomiast chodzi o wydatki, wzrost jest praktycznie od samego początku istnienia Urzędu, czyli od 1998 roku. Jeżeli chodzi o wydatki na wynagrodzenia, są one stałe mniej więcej od około 2001 roku. Nawet w tym roku kiedy kwota na wynagrodzenia wzrosła o około 4%, przeciętne wynagrodzenie spadło o około 4,3%. Jeżeli chodzi o wynagrodzenia, w stosunku do ubiegłego roku niewiele się zmieniło. Przybyło dwanaście nowych miejsc pracy.

Jeżeli chodzi o wydatki, plan przewidywał kwotę 35.500 tys. zł, po zmianach była to kwota 36.000 tys. zł. Wykonanie wyniosło 99,8%. Głównie są to wynagrodzenia w kwocie 26.600 tys. zł oraz pozostałe wydatki bieżące w kwocie 9400 tys. zł, w tym czynsz za powierzchnie biurowe w kwocie prawie 5000 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli, podobnie jak poprzednio, zaopiniowała pozytywnie, nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości w wykonaniu budżetu ani w sposobie księgowania.

Przechodząc dalej do części 53 czyli budżetu Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, powiem, że dochody kształtowały się na poziomie 75.400 tys. zł. Wykonanie wyniosło 101.500 tys. zł, czyli prawie 135% planu. Jeżeli chodzi o dochody, głównie są to kary. Wysokość owych kar wyniosła 97.500 tys. zł. Niektóre są bardzo wysokie, szczególnie tam, gdzie mamy jeszcze silne pozycje monopolistyczne, jak np. na kolei. Są tam wysokie kary. Najwyższa pozycja jest chyba dla przedsiębiorstwa kolejowego. Najem, dzierżawa też, dlatego że Urząd posiada nadmiar budynków. Zmniejszyło się to jednak w stosunku do planu o kwotę 1300 tys. zł.

Jeżeli chodzi o wydatki, trzeba tutaj powiedzieć, że prezes jako urząd realizuje swoje zadania za pomocą centralnego urzędu oraz dziewięciu delegatur i dziewięciu laboratoriów kontrolno-analitycznych. Wydatki obejmowały kwotę 53.000 tys. zł, wykonanie wyniosło 97,8%. Po zmianach była to kwota 55.000 tys. zł, na poziomie około 54.000 tys. zł, z czego 85% stanowiły wydatki bieżące.

Najwyższa Izba Kontroli wykonanie budżetu zaopiniowała pozytywnie bez nieprawidłowości. Na posiedzeniu Komisji Gospodarki miło się słucha takiego stanowiska Najwyższej Izby Kontroli jak wobec wyżej przedstawionych urzędów.

Jeżeli chodzi o budżety wojewodów, na posiedzeniu Komisji Gospodarki referował je przedstawiciel Ministerstwa Finansów. Jeżeli chodzi o handel, akurat ta pozycja występuje praktycznie we wszystkich województwach ze względu na to, że funkcjonuje inspekcja handlowa. Są to kilkumilionowe czy kilkunastomilionowe wydatki w każdym województwie. Plany, jeżeli chodzi o dochody, wynosiły 746 tys. zł, wykonanie wyniosło 2152 tys. zł, czyli 288,5%. Jeżeli chodzi o wydatki, plan wynosił 65.000 tys. zł, wykonanie wyniosło 99,3%.

Jeżeli chodzi o przetwórstwo, plan przewidywał kwotę 10 tys. zł, wykonano 128 tys. zł, czyli 1280%, ale są to bardzo małe kwoty, mało istotne. Wydatki planowano po zmianach w wysokości 1100 tys. zł. Wykonanie wyniosło 85,9%.

Górnictwo i kopalnictwo. Tutaj zaplanowano wyłącznie dochody w kwocie 10 tys. zł. Wykonano 111%. Jeżeli natomiast chodzi o wydatki, nie były tutaj planowane. Najwyższa Izba Kontroli ze względu na małą wartość owego budżetu, nie badała sprawozdania i wykonania budżetu.

Komisja rozpatrując wszystkie sprawozdania w wyżej wymienionym i przed chwilą przeze mnie omówionym zakresie, zapoznała się z przedstawionymi dokumentami, wysłuchała szczegółowych informacji przedstawicieli dysponentów przedmiotowych części budżetu. Po wysłuchaniu koreferatów poselskich i stanowiska Najwyższej Izby Kontroli oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji Komisja przedstawia opinię, pozytywnie opiniuje wszystkie wyżej wymienione części budżetowe i wnosi o przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu w 2012 roku w powyższym zakresie.

Jeżeli są jakieś pytania, mam nadzieję, że będę mógł udzielić odpowiedzi, szczególnie, że są również przedstawiciele dysponentów części budżetowych. Myślę, że wspólnie udzielimy państwu szczegółowych odpowiedzi. Przedstawiłem sprawozdanie w najkrótszy sposób, w jaki mogłem to zrobić. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Rzeczywiście, sprawozdanie dotyczy bardzo wielu instytucji. Istotnie trudno w jeszcze większym skrócie przedstawić wyniki wykonania budżetu. Koreferentem z ramienia naszej Komisji jest pan poseł Wincenty Elsner. Jest pan poseł? Tak. Bardzo proszę, panie pośle, udzielam panu głosu z prośbą o wygłoszenie koreferatu.

Poseł Wincenty Elsner (RP):

Szanowni państwo, będę się starał pominąć te informacje, które już zostały przekazane, natomiast – tak, jak mówił pan przewodniczący – jest to bardzo wiele działów i bardzo szeroki temat. Tak więc zobaczymy, na ile uda mi się skrócić.

Chciałbym zwrócić uwagę na jedną bardzo często pojawiającą się w owych działach, charakterystyczną rzecz. Bardzo często są tam niedoszacowane dochody. Częściowo jest to uzasadnione jak np. w przypadku Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dlatego że trudno dokładnie oszacować przychody z tytułu kar. Natomiast bardzo charakterystyczną rzeczą jest to, że z reguły w ślad po niedoszacowanych dochodach i w związku z tym, po zwiększonym wykonaniu, idzie również zwiększenie wydatków. Jest pytanie, czy jest to tylko niedoszacowanie wydatków koniecznych, czy nadwykonanie przychodów jest pretekstem do zwiększania, łatwiejszego pozyskiwania środków na dodatkowe wydatki.

Druga sprawa, na której będę chciał się skupić, to wynagrodzenia. W związku z sytuacją budżetową jaką mamy, zwłaszcza w sferze budżetowej oraz w urzędach centralnych należy tego szczególnie pilnować. Dlatego przy omawianiu poszczególnych części będę zwracał na to uwagę.

Trzecia rzecz, na którą będę chciał zwrócić uwagę, to wykorzystanie środków unijnych. Akurat w omawianych częściach budżetowych, jeżeli chodzi o większe kwoty, dotyczy to jedynie części 20 – Gospodarka.

Na początku Wyższy Urząd Górniczy. Tutaj akurat nie było niedoszacowania dochodów, wręcz odwrotnie. Jak mówił już mój przedmówca, dochody były niższe o 48% od dochodów w 2011 roku. Plan na rok 2012 został wykonany w 67%. Jedna uwaga. Była mowa o tym, że dochody wynikały z obniżenia stałych opłat egzaminacyjnych. Tutaj polemizowałbym z przedmówcą, nie był to skutek ustaw, przepisów deregulacyjnych, które dopiero wchodzi w życie i w roku 2012 nie funkcjonowały, ale po prostu obniżka owych kwot.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia, wynagrodzenia w rozdziale 75001, czyli w urzędach naczelnych i organach centralnych stanowiły 57,8% wydatków, natomiast w rozdziale 57007, czyli w jednostkach terenowych Wyższego Urzędu Górniczego na wynagrodzenia wydano kwotę prawie 25.000 tys. zł, jak również 4500 tys. zł na pochodne. Przyglądając się bliżej wydatkom można stwierdzić, że przeciętne zatrudnienie w części 60 wyniosło

czterysta osiemdziesiąt sześć osób i było niższe w porównaniu do 2011 roku o osiem osób. Natomiast przeciętne wynagrodzenie było o 1,6% wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w ubiegłym roku. Tutaj akurat można ocenić to pozytywnie, ponieważ wzrost wynagrodzeń były poniżej inflacji, czyli odnotowano realny, około dwuprocentowy spadek wynagrodzeń przy spadku zatrudnienia. W tym względzie Wyższy Urząd Górniczy, jeżeli chodzi o zatrudnienie, na pewno zasługuje na pozytywną ocenę.

O stwierdzonych nieprawidłowościach w wydatkach na kwotę 135 tys. zł była już mowa. Myślę, że powróci do tego przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli.

Kolejny podstawowy dział to gospodarka. Jest to część 20. W 2012 roku dochody prognozowano w kwocie 55.323 tys. zł, natomiast plany zrealizowano w 750%, osiągając dochody w wysokości 421.916 tys. zł. Była już o tym mowa, że na nadwyżkę wpłynęły nieplanowane dochody z tytułu dywidendy wypłaconej przez Jastrzębską Spółkę Węglową. Jest pytanie, dlaczego nadzwyczajne dochody z dywidendy nie zostały zaplanowane. Na ogół na rynku kapitałowym jest tak, że jeżeli nic się nie dzieje a zdaje się, że tutaj w branży energetycznej i węglowej w 2012 roku nie działo się nic nadzwyczajnego... W związku z tym zachodzi podejrzenie, że dochody nie były one planowane z tego względu, że planowano pozostawić je (co byłoby zupełnie rozsądne i logiczne) na działania inwestycyjne w spółce, która dopiero co zadebiutowała na giełdzie. Natomiast sytuacja budżetowa zmusiła budżet do szukania oszczędności i ściągania pieniędzy z każdych możliwych źródeł, w tym również z dywidendy.

Kolejna sprawa. Jeżeli chodzi o wydatki budżetowe w części 20, wynosiły one 1.626.000 tys. zł i w trakcie roku finansowego, o czym wspominałem, zostały zwiększone o 13,6% do wyższego poziomu od pierwotnie zakładanego. Z tym, że tutaj akurat trudno mieć pretensje o zwiększenie, dlatego że środki te były przeznaczone na współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem funduszy Unii Europejskiej. Zwiększenie to należy ocenić jako absolutnie zasadne.

Przyglądając się strukturze wydatków w układzie działowym, zauważamy bardzo charakterystyczną sprawę. Dział 100 – Górnictwo i kopalnictwo pochłania 32% wydatków części 20, natomiast przetwórstwo przemysłowe – 42,8%. Dofinansowanie stanowią głównie dotacje do górnictwa oraz produkcji kopalnictwa i produkcji soli. Górnictwo węgla kamiennego pochłonęło prawie 80% wydatków z owego działu a produkcja soli – 18,5%. Przechodząc do kwot, do zadań związanych z likwidacją kopalń nadal dopłacamy kwotę prawie 219.000 tys. zł, do wypłaty ekwiwalentów pieniężnych z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługującego emerytom i rencistom górniczym dopłacamy kwotę ponad 133.000 tys. zł. Dodatkowo 102.000 tys. zł wyniosły wydatki związane z restrukturyzacją kopalń w Wieliczce i Bochni.

Może warto jeszcze zauważyć, że wydatki bieżące jednostek budżetowych w dziale 150 wyniosły 102.000 tys. zł. Istotne pozycje stanowią składka w wysokości 26.300 tys. zł do międzynarodowej organizacji Europejska Agencja Kosmiczna ESA oraz składki do innych organizacji międzynarodowych w kwocie 27.500 tys. zł.

Krótko komentując budżet środków unijnych, w ustawie w części 20 zaplanowano wydatki w wysokości 2.259.800 tys. zł. W trakcie roku finansowego powiększono limit. Zrealizowano wydatki w kwocie prawie 4.000.000 tys. zł, co stanowiło 93,8% planu, zaś w stosunku do poprzedniego roku oznaczało zwiększenie o ponad 30% (dokładni – 32%). Tutaj kolejna pozytywna opinia dla części 20 – Gospodarka za, w stosunku do innych części, relatywnie wysokie a w zasadzie wysokie, gdyż wynoszące prawie 94% planu, wykonanie wydatków w dziale środków unijnych.

Natomiast negatywne jest to, że tylko w 67% wykorzystano sfinansowanie takich działań jak Paszport do eksportu czy w poddziałaniu 6.5.1 Promocja polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych. W dobie kryzysu są to akurat takie działania, które zdecydowanie powinniśmy propagować. W ogóle kwota nie jest wielka, jeżeli chodzi o promocję polskiej gospodarki. Jest to kwota 15.000 tys. zł a skoro jeszcze została wykonana w 67%, to akurat zasługuje to na negatywną ocenę.

Jeżeli chodzi o wydatki na wynagrodzenia, przeciętne zatrudnienie w zasadzie było takie samo jak w roku poprzednim. Średnie wynagrodzenie było na poziomie roku poprzedniego – było o 1,6% wyższe a więc realne wynagrodzenie spadło o około 2%.

O agencjach wykonawczych w zasadzie już mówiliśmy. Warto wspomnieć Urząd Dozoru Technicznego. Prawdopodobnie szerzej będzie o tym mówił przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli, ponieważ akurat wykonanie budżetu w Urzędzie Dozoru Technicznego zyskało negatywną ocenę Izby. Przychody Urzędu to przede wszystkim wpływy z tytułu opłat rocznych uzyskiwanych z badania urządzeń znajdujących się pod dozorem technicznym i opłat pobieranych za świadczenie usług rynkowych. To w zasadzie tyle o Urzędzie Dozoru Technicznego. O przyczynach negatywnej oceny Najwyższej Izby Kontroli, jak powiedziałem, pewnie szerzej powie przedstawiciel Izby.

Kolejna część to budżety wojewodów. Mój przedmówca już o tym wspominał. Wspomnę jedynie dział 500 – Handel. W budżetach wojewodów w dziale 500 – Handel zostały zaplanowane środki na finansowanie działalności wojewódzkich inspektoratów inspekcji handlowej, funkcjonujących jako państwowe jednostki budżetowe. Dochody zostały zaplanowane w kwocie 746 tys. zł a wykonane zostały w wysokości 2152 tys. zł, a więc było to prawie 300% planu. Niestety, chyba nie należy się z tego cieszyć, że zasadniczy wzrost dochodów inspekcji handlowej pochodził z grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych, które wyniosły 1719 tys. zł. Natomiast jeżeli chodzi o wydatki, wydatki były zaplanowane w kwocie ponad 64.000 tys. zł. W trakcie roku, o czym już wspominałem, zostały powiększone o około 1000 tys. zł. Zostały wykonane po zmianach w 99,3%.

Kolejna część 49 – Urząd Zamówień Publicznych. W ustawie budżetowej zaplanowano kwotę 23.182.tys. zł. Wykonano 28.273 tys. zł, czyli 122% zaplanowanej kwoty. Źródłem dochodów są środki uzyskiwane z wpisów i opłat z tytułu postępowań odwoławczych.

Natomiast po stronie wydatkowej Urząd Zamówień Publicznych w trakcie roku budżetowego zrealizował wydatki na kwotę ponad 25.000 tys. zł, czyli 115% kwoty wydatków przewidzianych w ustawie budżetowej. Było to związane z powiększeniem kwoty limitu po stronie wydatkowej. Wzrosły dwa rodzaje wydatków: wynagrodzenia bezosobowe wzrosły o kwotę 331 tys. zł a więc prawie o 36%, a usługi pozostałe o kwotę prawie 2000 tys. zł czyli 50%. W tym momencie stawiam pytanie o zwiększone wydatki na wynagrodzenia bezosobowe i usługi pozostałe, które wzrosły w ponadmiarowy sposób.

Patrząc przekrojowo, krótko przekrojowo komentując Urząd Zamówień Publicznych, aczkolwiek dochody Urzędu rosą od 2009 roku, jak czytamy w zestawieniu, istotnie rosą również koszty jego funkcjonowania. W przypadku Urzędu Zamówień Publicznych możemy powiedzieć, że mamy coraz droższy urząd. Od roku 2009 do roku 2012, a więc w przeciągu czterech lat koszty, wydatki w części 49 – Urząd Zamówień Publicznych wzrosły o około 50%.

Przedostatni dział obejmuje Urząd Regulacji Energetyki. W planie dochody były przewidziane w wysokości 86.100 tys. zł. Były one niedoszacowane, ponieważ wyniosły prawie 100.000 tys. zł (dokładnie 97.600 tys. zł). Były one o 13,4% wyższe od planu. Są to wpływy z opłat za koncesje i licencje powiązane w jakimś stopniu z przychodami przedsiębiorstw i wzrostem cen na rynku. Tłumaczy to wzrost cen paliw na rynku i związany z tym wzrost przychodów przedsiębiorstw zajmujących się obrotem surowcami energetycznymi. Tak jest sugerowane. Spowodowało to zwiększone wpływy o 13,4%.

Również automatycznie, może nie automatycznie, ale w każdym razie wzrosły również wydatki Urzędu Regulacji Energetyki zaplanowane pierwotnie na kwotę 35.500 tys. zł. Decyzjami centralnymi plan wydatków został zwiększony o 666 tys. zł. Tak jak w poprzednich latach najważniejszą pozycją w Urzędzie Regulacji Energetyki były wynagrodzenia i pochodne, które stanowiły prawie 74% wydatków bieżących. Przeciętnie zatrudnienie w Urzędzie Regulacji Energetyki wyniosło dwieście dziewięćdziesiąt cztery osoby wobec dwustu osiemdziesięciu dwóch w roku poprzednim. Może nie wygląda to na tak dużo, ale jest to czteroprocentowy wzrost zatrudnienia przy jednoczesnym spadku średniego miesięcznego wynagrodzenia o 4,3% a dodając do tego spadek wartości pieniądza – o ponad 7%, prawie 8%. Jest pytanie, czy tędy droga, tzn. poprzez zwiększenie poziomu zatrudnienia w urzędzie centralnym z jednoczesnym istotnym obniżaniem zarobków w tymże urzędzie?

Ostatnia część 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W 2012 roku dochody budżetowe wyniosły ponad 101.000 tys. zł. Tutaj również były one niedoszacowane, ponieważ były zaplanowane w wysokości 75.401 tys. zł. Wykonanie planu wynio-

sło 134,6%. Najważniejszym źródłem dochodów, stanowiącym 96%, są kary pieniężne nakładane za praktyki ograniczające swobodną konkurencję. Z tym, że wzrost dochodów z tytułu kar jest nieco iluzoryczny, dlatego że kiedy przyjrzymy się strukturze owych kar, okazuje się, że kluczową pozycję zajmuje ponad sześćdziesięciomilionowa kara nałożona na PKP Cargo. Jak wiemy, właścicielem PKP Cargo w stu procentach jest spółka PKP S.A., która z kolei corocznie jest dotowana z budżetu państwa, a więc w pewnym sensie w tym momencie było to przełożenie pieniędzy z kieszeni do kieszeni.

Tutaj również w dziale wydatków na podstawie dziesięciu decyzji Ministra Finansów, limit wydatków podwyższono o kwotę ponad 2000 tys. zł (dokładnie 2140 tys. zł). Dodatkowe środki zwiększające budżet pochodziły z rezerwy celowej i w dużej były przeznaczone na zadania, które w latach poprzednich były realizowane przez gospodarstwo pomocnicze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Jest to tak dość enigmatycznie sformułowane. Proszę więc o dalsze rozwinięcie owego tematu i odpowiedź na pytanie, co to były za zadania realizowane przez gospodarstwo pomocnicze urzędu?

Jeżeli chodzi o zatrudnienie i wynagrodzenia, przeciętne zatrudnienie wynosiło czterysta dwadzieścia dziewięć osób i było większe o jedną osobę. Przeciętne wynagrodzenie było niższe od wynagrodzenia w roku ubiegłym o 0,4%. W tym przypadku trudno tutaj mieć jakieś uwagi.

Mniej więcej w ten sposób w możliwym skrócie omówiłem poszczególne części. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo za wnikliwy referat, koreferat. Pan poseł Mężydło chciałby dodać sprostowanie.

Poseł Antoni Mężydło (PO) – spoza składu Komisji:

Chciałbym sprostować tylko w kilku kwestiach. Naprawdę nie będę odnosił się do większości wystąpienia pana posła koreferenta. Chciałbym tylko powiedzieć, że nie jest tak, iż za zwiększonymi dochodami idą zwiększone wydatki. Wszystkie wydatki są poniżej 100%. W wydatkach nie było żadnej pozycji, która przekraczałyby plany budżetowe, zapisane w budżecie plany wydatkowe.

Z drugiej strony nie mówiłem, że zniżka wpłat za egzaminy do Wyższego Urzędu Górniczego pochodzi z ustaw deregulacyjnych, powiedziałem tylko, że dzieje się to w dobie deregulacji. Wyraźnie zazaczyłem, z jakiej ustawy to wynika. Wynika to z nowelizacji Prawa geologicznego i górniczego. Komisja ochrony środowiska podjęła takie działania. Podobnie w Komisji Gospodarki podejmujemy takie działania, które właśnie idą w duchu deregulacyjnym, ponieważ akurat w tej kadencji duch deregulacyjny jest w Sejmie bardzo mocno obecny. Na przykład przy okazji nowelizacji Prawa energetycznego również zmniejszyliśmy liczbę egzaminów. Jeżeli chodzi o egzaminy, które przeprowadzało Stowarzyszenie Energetyków Polskich, też uprościliśmy prawo w tym zakresie. Bardzo mocno wojowali, lobbowali u wszystkich posłów, ale nie ustąpiliśmy, ponieważ jeżeli deregulujemy zawody, po prostu nie możemy rozszerzać egzaminów i tworzyć jakichś korporacyjnych czy *quasi* korporacyjnych związków. Z tego to wynikało. To takie uproszczenie.

Jeżeli chodzi o Urząd Dozoru Technicznego, jak zauważył pan poseł, rzeczywiście to też wzbudziło emocje ze względu na negatywną opinię Najwyższej Izby Kontroli. Natomiast w sprawozdaniu Izby jest napisane, że nieprawidłowości dotyczyły tego, iż system finansowo-księgowy (takie są stwierdzenia) nie odpowiadał wymogom przepisów o rachunkowości, itd., itd. Są tutaj poważne zastrzeżenia. Jest jednak także zapis, że ministerstwo złożyło zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego. Kolegium Najwyższej Izby Kontroli częściowo uwzględniło owe zastrzeżenia. Pani minister Henclewska przekonała Komisję, żeby pomimo pierwotnych zastrzeżeń cały budżet Ministerstwa Gospodarki zaopiniować pozytywnie. Jeżeli będą nieprawidłowości mające charakter naruszenia dyscypliny finansów publicznych, Najwyższa Izba Kontroli skieruje zawiadomienie do rzeczników dyscypliny finansów publicznych. Sprawa ta poprzez opinię Komisji Gospodarki nie jest w jakiś sposób zamknięta. Wszystkie kwestie muszą zostać do końca wyjaśnione. Sprawy są w toku. To tyle z mojej strony.

Jeżeli interesowałoby państwa szersze uzasadnienie, jeżeli chodzi o Urząd Dozoru Technicznego, myślę, że pani minister może przedstawić tutaj najlepszą argumentację, skoro potrafiła przekonać Komisję Gospodarki, w tym również posłów opozycji. Sprawozdanie było przyjęte jednogłośnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czas na Najwyższą Izbę Kontroli. Patrzą na pana dyrektora Zieleckiego. Kto będzie mówił?

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Elżbieta Karczmarczyk:

Tym razem będzie to pan dyrektor Oniszczenko.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pan dyrektor Oniszczenko, bardzo proszę, panie dyrektorze.

Wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Lech Oniszczenko:

Szanowni państwo, ponieważ obydwaj panowie posłowie, moi przedmówcy omówili i przedstawili *en bloc* opinie Komisji dotyczące wszystkich części, jeżeli pan przewodniczący pozwoli, zrobię w ten sam sposób. W tym miejscu wypada tylko potwierdzić, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 20 – Gospodarka, w części 49 – Urząd Zamówień Publicznych, w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki oraz w części 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Do wykonania budżetu w tych właśnie częściach nie będę już wracał w dalszej części mojej wypowiedzi. W odniesieniu do państwowych osób prawnych kontroli podlegał Urząd Dozoru Technicznego, do którego jeszcze wrócę a w odniesieniu do agencji wykonawczych – Agencja Rezerw Materiałowych, której wykonanie planu finansowego również zostało ocenione pozytywnie.

W odniesieniu do części 60 – Wyższy Urząd Górniczy została wydana ocena pozytywna z nieprawidłowościami. Zakres rzeczowy nieprawidłowości oraz ich wymiar finansowy dość precyzyjnie został tutaj przedstawiony przez pana posła Mężydłę. Nie będę ich powtarzał. W istocie rzeczy dotyczyły one zamówień publicznych. W jednym przypadku chodziło o nieprawidłowy tryb wyboru wykonawcy, natomiast w drugim były to uchybienia proceduralne w zakresie realizacji umowy. Innymi słowy, chodziło o udzielenie zamówień dodatkowych w stosunku do zamówienia głównego. Chciałbym jeszcze tylko pokrótce dodać, że uchybieniem w zakresie dochodów Wyższego Urzędu Górniczego było nieprzekazanie na rachunek centralny dochodów budżetu państwa otrzymanego odszkodowania. Kwota ta została przeznaczona na zmniejszenie wydatków, co stoi w sprzeczności z regulami ustalonymi w ustawie o finansach publicznych.

Przechodząc do Urzędu Dozoru Technicznego, czyli państwowej osoby prawnej, rzeczywiście plan finansowy owego Urzędu został oceniony negatywnie przede wszystkim ze względu na takie nieprawidłowości jak nieuwzględnienie w planie przychodów zmian stawek opłat za czynności dozoru technicznego. Owo nieuwzględnienie miało wpływ na ogólne przychody Urzędu Dozoru Technicznego a co za tym idzie – na kwotę wpłat do budżetu państwa. Sytuacja wyglądała w ten sposób, że z dniem 1 stycznia 2012 roku Minister Gospodarki podniósł stawki, natomiast Urząd Dozoru Technicznego w swoich cennikach stosowanych wobec kontrahentów nie podniósł stawek. W związku z tym niejako uszczuplił swoje przychody a tym samym – potencjalną wpłatę do budżetu.

Kolejną istotną nieprawidłowością było nienaliczanie i niedochodzenie odsetek w przypadku nieterminowego uiszczania należności przez tych płatników, którzy płatności mieli rozłożone na raty. Nienaliczanie i niedochodzenie odsetek również miało wpływ na poziom przychodów urzędu a co za tym idzie, na poziom wpłaty do budżetu państwa.

Stwierdziliśmy także dokonanie niecelowych i niegospodarnych wydatków na zakupy usług, zwłaszcza usług doradczych i usług medycznych na kwotę przekraczającą 1900 tys. zł. Głównie chodziło tutaj o zamówienia, korzystanie z kancelarii prawnych oraz kancelarii specjalizujących się w zamówieniach publicznych. Niezależnie od tego, na kwotę 1900 tys. zł składają się – zdaniem Najwyższej Izby Kontroli – nieracjonalne

wydatki na zakupy przedmiotów reklamowych, różnego rodzaju gadżetów i innych tego typu usług związanych przede wszystkim z prowadzoną przez Urząd Dozoru Technicznego działalnością komercyjną czyli tzw. działalnością CERT, świadczeniem usług certyfikacyjnych. Jest to zgodne z ustawą o dozorcze technicznym, natomiast wyodrębnione niejako w finansowy sposób z działalności ściśle dozorowej czyli czynności dozoru technicznego.

Tak, jak zostało już tutaj powiedziane, system finansowo-księgowy w Urzędzie Dozoru Technicznego był, delikatnie mówiąc, przestarzały. W pewnych swoich zasadniczych funkcjonalnościach nie odpowiadał wymogom przepisów o rachunkowości. Związane z tym były konsekwencje w postaci tego, że niektóre zapisy w systemie księgowym nie zawierały informacji, których wymaga ustawa o rachunkowości.

Chciałbym jednak podkreślić, że rzadko się zdarza, żeby władze kontrolowanej jednostki, w tym przypadku Urzędu Dozoru Technicznego, tak szybko i tak zdecydowanie reagowały na stwierdzone nieprawidłowości. Już w trakcie trwania kontroli nastąpiła zmiana prezesa Urzędu, natomiast jeszcze przed ową zmianą z inicjatywy obecnego prezesa, który ówczesnie był wiceprezesem, nastąpiły dość znaczne zmiany kadrowe na stanowiskach, które bezpośrednio były związane z odpowiedzialnością za stwierdzone nieprawidłowości. Nowy prezes Urzędu Dozoru Technicznego poinformował Najwyższą Izbę Kontroli o wielu działaniach sanacyjnych, które podjął w celu uzdrowienia sytuacji. Pozostaje mieć nadzieję, że zostaną one konsekwentnie zrealizowane i tym samym gospodarka finansowa Urzędu Dozoru Technicznego zostanie doprowadzona do stanu zgodnego z obowiązującym stanem prawnym.

Jeżeli chodzi o sprawę zastrzeżeń do wystąpienia, która została poruszona na sam koniec, chciałbym sprostować pewne kwestie. W istocie rzeczy Minister Gospodarki złożył zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, ale do wystąpienia pokontrolnego związanego z kontrolą wykonania budżetu w części 20. W odniesieniu do wystąpień, które były kierowane do prezesa Urzędu Dozoru Technicznego, zastrzeżeń nie było. Do naszych wszystkich uwag, które zostały przedstawione w wystąpieniu – treść wystąpienia jest zresztą dołączona do tekstu informacji – prezes Urzędu Zamówień Publicznych nie złożył zastrzeżeń. Przepraszam, prezes Urzędu Dozoru Technicznego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jakub Szulc (PO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów zgłasza się do zabrania głosu? Nie widzę. To nowe zjawisko podczas posiedzenia. Proszę bardzo, jeszcze pani prezes.

Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych Izabela Jakubowska:

Dziękuję bardzo. Wiceprezes Jakubowska, Urząd Zamówień Publicznych.

Chciałabym się ustosunkować a w zasadzie odpowiedzieć na pytania pana posła Elsnera dotyczące zwiększonych wydatków Urzędu Zamówień Publicznych, po pierwsze – z jednej strony zwiększonych wydatków od 2009 roku, jak zostało to powiedziane a po drugie – konkretnych wydatków w ubiegłym roku, w roku 2012, jeżeli chodzi o paragraf dotyczący wynagrodzeń bezosobowych oraz paragraf dotyczący usług różnych. Otóż, jeżeli chodzi o rok 2012 oraz dwie pozycje wydatków, zwiększenie wynika z tego, że w ubiegłym roku Urząd Zamówień Publicznych częściowo realizował jeszcze wydatki z rachunku pomocniczego. Wzrost wydatków wynika właśnie z tego, dlatego, że na rachunku pomocniczym... Jest to też w odpowiedzi na wzrost wydatków urzędu od 2009 roku. Jeżeli chodzi o postępowania odwoławcze, Urząd Zamówień Publicznych do 2010 roku miał tzw. dochody własne, z których były finansowane wydatki związane z postępowaniami odwoławczymi. Z chwilą likwidacji dochodów własnych w 2010 roku... Do połowy roku 2011 było to jeszcze finansowane z owego rachunku, natomiast później, w czerwcu rachunek został zlikwidowany. Pół roku było to finansowane z rezerwy budżetowej, natomiast pół roku było finansowane z rachunku pomocniczego. Cały rok 2012 był już finansowany z rezerwy celowej. Właśnie stąd są różnice, jeżeli chodzi i o wzrost wydatków w Urzędzie od 2009 roku i o dwa paragrafy, dlatego że jeżeli chodzi o wy-

grodzenia bezosobowe, z paragrafu tego są finansowani protokolanci, którzy protokółują rozprawy przed Krajową Izbą Odwoławczą.

Jeżeli chodzi o wzrost wydatków od 2009 roku – tak, jak powiedziałam, częściowo jest to związane z rachunkiem dochodów własnych, gdyż z budżetu urzędu były finansowane tylko i wyłącznie wynagrodzenia członków Krajowej Izby Odwoławczej, natomiast pozostałe wydatki związane z postępowaniami odwoławczymi były z dochodów własnych. Drugą przyczyną to kwestia tego, że w roku 2010 nastąpiło istotne zwiększenie liczby członków Krajowej Izby Odwoławczej z dwudziestu pięciu do czterdziestu. W związku z tym wzrosły zarówno wynagrodzenia, jak i inne wydatki związane z obsługą Krajowej Izby Odwoławczej. Ponadto kolejną przyczyną było to, że w 2008 roku urząd został objęty środkami pomocowymi z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. Początkowo były to tylko wynagrodzenia. Wydatki na wynagrodzenia w urzędzie były sukcesywnie zwiększane. Natomiast w ubiegłym roku po raz pierwszy wydatki na wynagrodzenia mieliśmy zaplanowane w ustawie budżetowej, wcześniej były w rezerwie celowej. W ubiegłym roku też po raz pierwszy dostaliśmy z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna środki z rezerwy celowej na inne wydatki niż wynagrodzenia w PO PT. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję, pani prezes. Jeszcze raz zapytam, czy są pytania ze strony członków Komisji. Nie widzę. Może jeszcze poproszę panią minister (zwracam się do pani minister Henclewskie), żeby, jeżeli zechce, odniosła się do uwag zgłoszonych przez posłów referenta i koreferenta.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Grażyna Henclewska:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Mogę a właściwie powinnam odnieść się tylko do uwagi, która została sformułowana po części jako pytanie przez pana posła koreferenta Elsnera, który pytał o niedoszacowane dochody. Pan poseł sprawozdawca wyjaśnił tutaj, skąd się wzięły dochody większe od zaplanowanych. Pochodziły one z dywidendy Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Rzeczywiście, dywidenda ta na etapie konstruowania budżetu nie została umieszczona w budżecie. W tym czasie trwał proces prywatyzacji Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Wtedy na tym etapie, kiedy planowaliśmy, nie był jeszcze gotowy prospekt emisyjny. Docelowo przyjęty prospekt emisyjny, który został już zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego, zakładał, że zarząd spółki będzie rekomendował walnemu zgromadzeniu wypłatę dywidendy na poziomie 30% skonsolidowanego zysku netto za dany rok obrotowy. Stąd też nastąpiła wypłata dywidendy. Nie została ona zaplanowana.

Generalnie chciałabym podziękować za taką opinię i państwu posłom, posłankom i Najwyższej Izbie Kontroli. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, jeżeli nie ma innych głosów, chciałbym stwierdzić zakończenie omawiania sprawozdania z wykonania budżetu dotyczącego części budżetowych objętych opinią Komisji Gospodarki. Dziękuję posłom referentom.

Od razu przechodzimy do rozpatrzenia kolejnej opinii, opinii przygotowanej łącznie przez Komisję Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisję Gospodarki na temat sprawozdania z wykonania budżetu w części budżetowej 61 – Urząd Patentowy RP, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20 oraz części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar. Posłem referentem z ramienia komisji branżowych jest pan poseł Ryszard Zawadzki. Bardzo proszę, panie pośle, może pan zacząć mówić za piętnaście sekund, kiedy goście opuszczą salę. Proszę bardzo, panie pośle, ma pan głos.

Poseł Ryszard Zawadzki (PO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni goście!

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisja Gospodarki na wspólnym posiedzeniu w dniu 19 czerwca 2013 roku rozpatrzyły sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku (druk nr 1414) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1457) w zakresie:

- 1) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej,

- a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - c) budżet środków europejskich,
- 2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20,
- 3) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar,
- a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - c) budżet środków europejskich.

Po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów części budżetowych i opiniami ekspertów, wysłuchaniu dodatkowych wyjaśnień przedstawicieli prezesa Urzędu Patentowego RP, prezesa Głównego Urzędu Miar oraz stanowiska Najwyższej Izby Kontroli Komisje pozytywnie opiniują sprawozdanie z wykonania budżetu państwa na rok 2012 w powyższym zakresie.

Jeżeli chodzi o Urząd Patentowy RP, dochody urzędu wyniosły 61.000 tys. zł. Podobnie jak w latach poprzednich zdecydowaną największą część stanowiły wpływy za zgłoszenia i ochronę wynalazków, wzorów użytkowych, towarów, znaków towarowych, wzorów przemysłowych oraz inne opłaty za świadczenia związane z ochroną praw własności przemysłowej, dlatego że było to aż 99%. W 2012 roku dochody budżetowe urzędu zwiększyły o 1% w stosunku do wykonania z 2011 roku. Warto przypomnieć, że w kategoriach nominalnych w ostatnich dziesięciu latach, z wyjątkiem roku 2009, dochody systematycznie rosły. Od 2001 roku urząd nieprzerwanie notuje nadwyżkę dochodów budżetowych nad wydatkami. Od roku 2009 nadwyżka ta regularnie przekracza 13.000 tys. zł. W roku 2012 wyniosła 13.200 tys. zł (nieco spadła w porównaniu z rokiem 2011, spadek wynikał z szybszego wzrostu wydatków niż dochodów).

W strukturze wydatków dominowały wydatki bieżące. Łącznie wydatki bieżące wyniosły 47.500 tys. zł. Stanowiły one 99% wydatków budżetowych ogółem urzędu. Wydatki majątkowe stanowiły zaledwie 0,8% wydatków. Tradycyjnie największą pozycją w wydatkach Urzędu Patentowego RP były łączne wydatki na wynagrodzenia osobowe wraz ze wszystkimi pochodnymi. W ciągu 2012 roku plan wydatków urzędu w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2012 został zwiększony o 835 tys. zł. W stosunku do planu po zmianach wydatki zostały wykonane w 99,9%. W roku 2012 w stosunku do roku 2011 wykonanie wydatków zwiększyło się o 900 tys. zł.

W 2012 roku średnie wynagrodzenie brutto bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego, ale z wynagrodzeniami osób zaangażowanych w projekty systemowe wyniosło w urzędzie 5233 zł, co oznacza wzrost o 0,2%.

W 2012 roku Urząd Patentowy RP wykonał wydatki z budżetu środków europejskich w wysokości 1110 tys. zł. Wydatki te w całości przeznaczono na realizację projektu systemowego.

Jeżeli chodzi o Główny Urząd Miar, w 2012 roku dochody urzędu wyniosły 65.700 tys. zł. Zrealizowano je w 99,8%. W porównaniu z rokiem 2011 dochody te zmniejszyły się o 4,8%. Tendencja spadkowa występuje od 2005 roku. Wynika ona z przyczyn obiektywnych, niezależnych od tejże instytucji. W roku 2012 wystąpiło w szczególności niewykonanie planu dochodów uzyskiwanych za czynności probiercze, do czego przyczynił się między innymi większy napływ wyrobów oznaczonych cechami probierczymi innych krajów Unii Europejskiej, uznawanymi na terenie Polski oraz kryzys w branży jubilerskiej. Przewiduje się, że spadek dochodów Głównego Urzędu Miar byłby mniejszy, gdyby w ostatnich latach opłaty za czynności urzędowe administracji miar były podwyższone przynajmniej o wskaźnik inflacji.

W 2012 roku wydatki budżetowe Głównego Urzędu Miar zwiększyły się zaledwie o 0,1%. Biorąc pod uwagę inflację, realnie zmniejszyły się o 3,4%. Tradycyjnie wydatki Głównego Urzędu Miar są zdominowane przez wydatki bieżące. Stanowią one 94,8% wydatków ogółem. Wśród wydatków bieżących zanotowano minimalny wzrost wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi.

Jeżeli natomiast chodzi o realizację budżetu środków Unii Europejskiej, w roku 2012 realizowano jeden projekt, przepraszam, dwa projekty w ramach 7 Programu Ramo-

wego Unii Europejskiej. Projekty te są realizowane przez okres trzech lat, w tym okresie kwota wynosi 60 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Posłem koreferentem z ramienia naszej Komisji jest pan poseł Marcin Świącicki. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Marcin Świącicki (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo!

Przychylam się do ogólnej oceny, opinii, którą wydały Komisja Gospodarki i Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży w stosunku do obu urzędów. Chciałbym również podkreślić, że Najwyższa Izba Kontroli wydała pozytywną opinię dla obu urzędów, zarówno jeżeli chodzi o jakość sprawozdań, jak i celowość wydawania środków, przejrzystość ich wydawania. W obu przypadkach, co istotne, Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od sformułowania wniosków pokontrolnych. Pan poseł Zawadzki w swoim sprawozdaniu dość dokładnie przedstawił wyniki finansowe obu instytucji, ograniczę się więc tylko do niektórych obserwacji, którymi chciałem się z państwem podzielić.

Jeżeli chodzi o Urząd Patentowy RP, główną pozycją, jeżeli chodzi o wpływy, jak już było mówione, są opłaty za zgłoszenia do ochrony wynalazków bądź wzorów użytkowych. Wpływy te są wyższe niż wydatki Urzędu. Utrzymuje się tutaj stała nadwyżka. Dość trudno jest zaplanować liczbę zgłoszeń do ochrony, ale w ubiegłym roku mieliśmy taką sytuację, że o kilkanaście procent (o 13% w stosunku do roku 2011) wzrosła liczba wynalazków zgłoszonych do ochrony, spadła natomiast w porównaniu z rokiem 2011 liczba zgłaszanych do ochrony wzorów użytkowych, znaków towarowych i wzorów przemysłowych. Tym niemniej dochody Urzędu Patentowego RP wzrosły o 1% – o 5% w stosunku do roku 2011, o 5% więcej niż założono w ustawie budżetowej.

Jeżeli chodzi o wydatki, zatrudnienie wzrosło o dwie osoby z pięciuset czterech do pięciuset sześciu osób. Średnia płaca wzrosła zaledwie o 0,2% a więc utrzymano reżimy zamrożeniowe dotyczące płac. Wydatki inwestycyjne, majątkowe stanowiły poniżej 1% wydatków. W sumie można więc powiedzieć, że Urząd Patentowy RP nie przysporzył żadnych problemów, jeżeli chodzi o wykonanie swoich zadań, planowane dochody, utrzymanie dyscypliny finansowej. W pełni przychylam się do pozytywnej opinii obu Komisji.

Jeżeli chodzi o Główny Urząd Miar, mamy tutaj do czynienia z troszeczkę innym trendem, a mianowicie od wielu lat opłaty, które pobiera urząd za wykonywanie swoich czynności spadają, natomiast wydatki na funkcjonowanie urzędu w bardzo ograniczonym tempie, ale jednak rosną. Spadek opłat urząd tłumaczy tym, że przyrządy pomiarowe poddawane są ocenie zgodności przez upoważnionych do tego producentów, a ponieważ importujemy dużo takich urządzeń, urząd nie zarabia na tym. Poza tym przedłuża się, czy nawet pogłębia, kryzys w branży jubilerskiej. Cechowanie wyrobów z metali szlachetnych również nie jest pozycją, która przysparzałaby wpływów. Pewne zmiany w sposobie obliczania opłat w tej dziedzinie również wpłynęły na to, że pobiera się opłatę za wagę netto wyrobów szlachetnych a nie wagę całego wyrobu. To też wpłynęło na spadek dochodów. Wreszcie cenniki nie są aktualizowane, jeżeli chodzi o inflację. Opłaty nominalnie utrzymują się na takim samym poziomie już od roku 2004.

Tym niemniej, jeżeli porówna się dochody i wydatki w Głównym Urzędzie Miar, różnica pomiędzy nimi wzrosła z 21.000 tys. zł do 61.000 tys. zł za ostatnie sześć lat. Wydaje mi się, że sprawa ta wymaga jakiejś analizy, aczkolwiek w urzędzie widać również dużą dyscyplinę płacową, zamrożenie płac działa, poziom płac jest dość niski, jak na administrację centralną, ponieważ wynosi tylko 4 tys. zł. Również wszystkie wydatki zostały poniesione zgodnie z tym, co zaplanowano, jedynie z bardzo niewielkimi odchyleniami. Nastąpił także spadek etatów o 1,1%.

W sumie Najwyższa Izba Kontroli, jak już powiedziałem, pozytywnie oceniła dyscyplinę finansową oraz wydatki poniesione w ubiegłym roku. A więc tutaj również przychylam się do stanowiska obu Komisji, jeżeli chodzi o pozytywną ocenę wydatków budżetów, dyscypliny budżetowej w Głównym Urzędzie Miar w ubiegłym roku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Poproszę teraz o informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli. Pan dyrektor?

Wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Andrzej Sowiński:

Andrzej Sowiński, wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

Pozwolę sobie przedstawić łącznie naszą opinię, ocenę wykonania budżetu państwa w części 61 – Urząd Patentowy RP oraz części 64 – Główny Urząd Miar. Łączne podejście jest możliwe dlatego, że obydwie części budżetu oceniliśmy pozytywnie. Na ocenę w stosunku do obydwu części złożyły się pozytywne opinie o sprawozdawczości oraz pozytywne oceny dotyczące realizacji wydatków zarówno budżetu krajowego, jak i budżetu środków europejskich, pozytywne oceny dotyczące ksiąg rachunkowych i nadzoru dysponentów części nad gospodarką finansową w owych częściach. Środki budżetu państwa były wykorzystywane zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przeznaczeniem, stosownie do kwot ujętych w planach finansowych. Wydatki były uzasadnione z punktu widzenia zadań realizowanych przez owe urzędy.

Na koniec pozwolę sobie króciusieńko się odnieść. Oczywiście, w obydwu częściach faktycznie mieliśmy do czynienia ze wzrostem wydatków, ale wzrost wydatków bardziej jest obserwowany pod względem statystycznym niż realnym. Zresztą na poziomie realnym nie mamy do czynienia ze wzrostem wydatków a również na poziomie nominalnym w Głównym Urzędzie Miar wzrost wyniósł 0,13%. W związku z tym jest to rzecz chyba nawet możliwa do pominięcia przy analizie poziomu wydatków w porównaniu do roku ubiegłego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Otwieram dyskusję. Proszę bardzo. Kto z członków Komisji chciałby się wypowiedzieć? Nie widzę chętnych. W takim razie chciałbym zapytać, czy przedstawiciele instytucji, dysponentów części budżetowych będących przedmiotem obecnie omawianej opinii wspólnej Komisji chcieliby zabrać głos. Pani prezes urzędu Patentowego RP, pani prezes Adamczak, bardzo proszę.

Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej Alicja Adamczak:

Szanowny panie przewodniczący, Szanowne Prezydium, szanowni państwo!

Chciałabym bardzo serdecznie podziękować panom posłom sprawozdawcom, jak również Najwyższej Izbie Kontroli za pozytywną ocenę, która odzwierciedla faktycznie istniejący stan rzeczy w Urzędzie Patentowym RP. Chciałabym powiedzieć, że w sytuacji, gdyby Urząd Patentowy RP miał jeszcze dodatkowe możliwości kadrowe, jak i wyposażeniowe w sensie szybszych komputerów, poziom dochodów do budżetu państwa mógłby być istotnie zwiększony. Jest to nasza stała bolączka, na którą reaguje Sejm Rzeczypospolitej. Mam nadzieję, że w przyszłym rozdaniu również będzie taka możliwość. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję, pani prezes. Jeżeli nie ma innych... Bardzo proszę.

Prezes Głównego Urzędu Miar Janina Popowska:

Popowska. Jestem prezesem Głównego Urzędu Miar.

Nawiązując do wystąpienia pana posła Święckiego, chciałabym bardzo krótko przedstawić sytuację pogłębiającej się różnicy pomiędzy dochodami i wydatkami w części 64 – Główny Urząd Miar. Główny Urząd Miar to centrala i pięćdziesiąt osiem terenowych jednostek administracji miar, świadczących usługi w zakresie legalizacji przyrządów pomiarowych, głównie w terenie. W centrali realizujemy bardzo ambitne zadanie związane z utrzymywaniem wzorców jednostek miar stanowiących źródło spójności pomiarowej w kraju. Niezależnie od tego zadania dwa lata temu dostaliśmy nowe zadanie w postaci badań technicznych kas rejestrujących. Dla potrzeb owego zadania musieliśmy wygospodarować etaty oraz fundusz wynagrodzeń w ramach posiadanych środków. Dziesięć etatów, które zostały wygospodarowane w ramach posiadanych możliwości finansowych,

w tym roku okazują się nieadekwatne do liczby zadań, jakie musimy zrealizować w tym zakresie, związanych z lawinowym napływem w obecnym roku wniosków o badanie kas rejestrujących. W tym roku wniosków tych mamy dziesięciokrotnie więcej niż w poprzednich latach.

Niezależnie od tego decydujący wpływ na mniejsze wpływy z zakresu legalizacji przyrządów pomiarowych ma zmiana systemowa, odchodzenie w metrologii prawnej od starego podejścia i zastępowanie owego systemu systemem nowego podejścia czyli włączenie sektora prywatnego w świadczenie usług legalizacji oraz w świadczenie usług związanych z certyfikacją przyrządów pomiarowych. Proces ten, zgodnie z prawem wspólnotowym, zostanie zakończony w 2016 roku. A zatem po 2016 roku będzie można powiedzieć, jaki trend się utrzyma, jeżeli chodzi o liczbę przyrządów pomiarowych, które będą podlegały ocenie zgodności przez krajową instytucję metrologiczną, która jednocześnie jest jednostką notyfikowaną, jak również jeżeli chodzi o ponowną legalizację przyrządów pomiarowych po ocenie zgodności. Światowy trend jest taki, że przedmioty masowe typu wodomierze, gazomierze, liczniki energii elektrycznej bardzo często są to przyrządy, które podlegają ocenie zgodności już obecnie i nie wracają do ponownej legalizacji. A zatem tradycyjny zakres pracy, która była wykonywana w terenowych organach administracji miar, kurczy się. Niezależnie od tego oczywiście potencjał do świadczenia tego rodzaju usługi, wykonywania zadania związanego z legalizacją przyrządów pomiarowych musi być zachowany w gotowości, ponieważ jak mówiłam, jest to proces, którego w tej chwili jesteśmy świadkiem. W związku z tym trudno jest przewidzieć oraz dostosować kadry i środki do zakresu pracy, która rokrocznie jest wykonywana przez terenową administrację miar. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję, pani prezes. Nie widzę innych głosów. Stwierdzam zatem zakończenie omawiania sprawozdania z wykonania budżetu w częściach objętych wspólną opinią Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki. Dziękuję posłom referentom. Dziękuję gościom.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia.

Zamykam posiedzenie Komisji.